



EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

---

*Výbor pre kultúru a vzdelávanie*

---

**2012/0022(APP)**

26.4.2013

# NÁVRH STANOVISKA

Výboru pre kultúru a vzdelávanie

pre Výbor pre právne veci

k návrhu nariadenia Rady o štatúte európskej nadácie (FE)  
(COM(2012)0035 – 2012/0022(APP))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Nadja Hirsch

PA\_NonLeg\_Interim

## NÁVRHY

Výbor pre kultúru a vzdelávanie vyzýva Výbor pre právne veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- so zreteľom na vyhlásenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2011 o vypracovaní európskych štatútov pre vzájomné spoločnosti, združenia a nadácie,
  - so zreteľom na štúdiu uskutočniteľnosti Inštitútu Maxa Plancka pre zahraničné a medzinárodné súkromné právo Univerzity v Heidelbergu o zavedení štatútu európskej nadácie (2008),
  - so zreteľom na návrh nariadenia Rady o štatúte európskej nadácie, ktorý predložila Európska komisia,
  - so zreteľom na hodnotenie vplyvu Európskej komisie, ktoré je sprievodným dokumentom návrhu nariadenia Rady o štatúte európskej nadácie,
  - so zreteľom na rozhodnutia Európskeho súdneho dvora vo veciach C-386/04, *Centro di Musicologia Walter Stauffer/Finanzamt München für Körperschaften*<sup>1</sup>, C-318/07, *Hein Persche/Finanzamt Lüdenscheid*<sup>2</sup>, and C-25/10, *Missionswerk Werner Heukelbach eV/Belgischer Staat*,<sup>3</sup>,
  - zo zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov (európske občianstvo),
- A. keďže v Únii existuje približne 110 000 verejnoprospešných nadácií, ktoré spolu vlastnia majetok v odhadovanej výške približne 350 miliárd EUR, vykazujú celkové výdavky vo výške približne 83 miliárd EUR a zabezpečujú pracovné miesta pre 750 000 až 1 000 000 Európanov;
- B. keďže však určitý podiel zamestnancov nadácií tvoria dobrovoľníci, ktorí za svoj čas nie sú platení;
- C. keďže existencia a činnosti nadácií pôsobiacich v Únii a zameraných na verejno-prospešnú činnosť sú rozhodujúce v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, výskumu, sociálnych vecí, zdravotníctva, historickej pamäti a zmierenia medzi národmi, ochrany životného prostredia, mládeže a športu, a tiež umenia a kultúry, a mnohé ich projekty majú vplyv, ktorý zďaleka presahuje hranice jednotlivých štátov;
- D. keďže v Únii existuje vyše 50 rôznych občianskoprávných a daňových zákonov týkajúcich sa nadácií, ako aj mnohé komplexné administratívne postupy, ktoré si podľa odhadov vyžadujú ročne až takmer 100 mil. EUR v podobe nákladov na poradenské služby, ktoré sa tým pádom nevynakladajú na všeobecne prospešné ciele;

---

<sup>1</sup> Zbierka 2006, s. I-8203.

<sup>2</sup> Zbierka 2009, s. I-359.

<sup>3</sup> Zbierka 2011, s. I-497.

- E. keďže právne, daňové a administratívne prekážky, ktoré majú za následok nákladné a časovo náročné postupy, ako aj chýbajúce vhodné právne nástroje, spôsobujú, že nadácie sa odmietajú pustiť do činností alebo ich rozvíjať v inom členskom štáte, alebo to považujú za náročné;
- F. keďže v časoch poloprázdnych štátnych pokladní, najmä pokiaľ ide o výdavky na kultúrne a umelecké činnosti, vzdelávanie a šport, je finančné a sociálne úsilie nadácií nevyhnutné, pričom nadácie môžu konanie štátu v prospech všeobecného blaha len podporovať, ale nie nahrádzať;
- G. keďže pri úpravách v daňovej oblasti nejde o harmonizáciu daňového práva, ale o uplatňovanie antidiskriminačného zákona, podľa ktorého FE a jej darcovia podliehajú v zásade automaticky rovnakým daňovým predpisom a úľavám ako národné verejnoprospešné organizácie;
- H. keďže zavedením spoločného štatútu európskej nadácie by sa mohlo mimoriadne uľahčiť viazanie a presun zdrojov, poznatkov, darov, ako aj realizácia transeurópskych činností;

## **Odporúčania**

1. víta obnovenie rokovaní v Rade o vytvorení štatútu európskej nadácie za írskoho predsedníctva;
2. nabáda členské štáty, aby využili tento impulz a smerovali k rýchlemu a komplexnému zavedeniu štatútu za celkového zaručenia transparentnosti s cieľom odbúrať prekážky cezhraničnej činnosti nadácií a podporovať zakladanie nových nadácií s cieľom plniť potreby ľudí žijúcich v EÚ alebo vyvíjať činnosť v záujme verejného blaha alebo podporovať záujmy spoločnosti; zdôrazňuje, že zavedenie stanov by prispelo k realizácii skutočného občianstva EÚ a pripravilo by podmienky pre zavedenie štatútu pre európsku organizáciu;
3. zdôrazňuje, že FE by mala prispievať k rozvoju skutočnej európskej kultúry a identity;
4. pripomína, že prostredníctvom FE by sa vytvorila nová právna forma, ale že sa bude presadzovať v rámci existujúcich štruktúr v členských štátoch;
5. pripomína návrhy uvedené v správe za rok 2011 o Európskom roku dobrovoľníctva a naliehavo žiada Komisiu, aby tieto návrhy zvažila konkrétnym spôsobom;
6. vyjadruje potešenie nad tým, že štatút stanovuje minimálne normy transparentnosti, zodpovednosti, dohľadu a vynakladania prostriedkov, ktoré môžu slúžiť občanom aj darcom ako symbol či značka kvality, a tým zabezpečiť dôveru a urýchliť v EÚ rozvoj činností, ktoré budú prínosné pre všetkých občanov;
7. zdôrazňuje potenciál, ktorý ponúkajú nadácie pri poskytovaní pracovných miest pre mladých ľudí, medzi ktorými nezamestnanosť dosahuje alarmujúcu úroveň;
8. v tejto súvislosti poukazuje na nutnosť zamerať sa najmä na trvácnosť, serióznosť a životaschopnosť nadácie, ako aj na účinnosť dohľadu, aby sa podporila dôvera v FE, a

nabáda najmä k tomu, aby sa:

- stanovilo, že minimálna výška imania 25 000 EUR sa musí udržať počas celého obdobia trvania nadácie;
  - v prípade nadácií, od ktorých sa požaduje audit účtovnej závierky, by táto dolná hranica mala zohľadňovať celkovú výšku imania, ročný príjem a počet zamestnancov danej nadácie; pre nadácie, ktoré túto hranicu nedosahujú, postačuje nezávislé preskúmanie účtov;
  - nerozširovali pravidlá o spolurozhodovaní na pracovníkov zamestnaných na dobrovoľnej báze; stanovy by však mali podporovať dobrovoľníctvo ako hlavnú zásadu;
  - zmenu stanov nadácie ako podstatu tejto nadácie mohlo vykonať len predsedníctvo;
  - existencia FE v ktoromkoľvek členskom štáte stanovila v zásade na neobmedzenú lehotu a obmedzenie trvania povolilo len v prípade, že sa tým plne zabezpečí splnenie cieľa nadácie;
  - v rámci nadácií v zmysle návrhu Komisie predchádzalo konfliktom záujmov medzi orgánmi nezávislými od zakladateľa, to znamená tými, ktoré nemajú rodinný alebo obchodný vzťah so zakladateľom, avšak aby sa bral ohľad na to, že založenie nadácie sa môže uskutočniť v neformálnom prostredí, ktoré predpokladá dôverný vzťah medzi zakladateľom a členmi grémia, aby mohol zakladateľ zabezpečiť cieľ nadácie aj po svojej smrti;
  - v záujme účinného dohľadu stanovilo štatutárne aj administratívne sídlo FE v tom istom členskom štáte, v ktorom je založená;
9. žiada, aby sa v nariadení stanovovalo, že členský štát s finančným orgánom vykonávajúcim dohľad nad nadáciou je zodpovedný za zabezpečenie toho, že nadácia sa bude v praxi riadiť prísne v súlade s týmto štatútom;
10. poznamenáva, že ešte nebola zavedená možnosť fúzie existujúcich FE;
11. dôrazne poukazuje na to, že navrhované úpravy v daňovej oblasti, ktoré nezahŕňajú harmonizáciu daňového práva, umožnia vyvážené zaobchádzanie s európskymi nadáciami v celej Únii;
12. zastáva názor, že partnerstvá medzi európskymi nadáciami môžu znamenať, že majú väčší prístup ku zdrojom vrátane európskych finančných prostriedkov, a to s cieľom splniť účel, na aký boli vytvorené;
13. podporuje využívanie automaticky uplatniteľného nediskriminačného zdaňovania bez skúšky porovnateľnosti a vyzýva členské štáty, aby postupovali v tomto zmysle, lebo len tak možno vyčerpať plný potenciál spoločného štatútu nadácií.

## ODÔVODNENIE

Nadácie zohrávajú v Európskej únii dôležitú rolu: pôsobia v takých kľúčových oblastiach, ako je vzdelávanie, výskum, sociálna sféra, zdravotníctvo, ochrana životného prostredia, podpora talentov, mládež a šport, ako aj umenie a kultúra. Zo svojich výnosov alebo prostriedkov darcov investujú vysoké sumy na dobročinné účely, realizujú cieľnú podporu, iniciujú projekty alebo sami operatívne pôsobia napr. ako think-tanky. V EÚ predstavujú dôležitého zamestnávateľa v občianskej spoločnosti a žijú z bezodplatného úsilia mnohých dobrovoľných pomocníkov.

Nadácie čoraz častejšie pôsobia aj za hranicami, lebo len veľmi málo oblastí, v ktorých sa uplatňujú, sa zastaví na hraniciach jedného štátu: výskum v oblasti zdravotníctva, zmena klímy, občianske práva, kultúra a podpora filmovej tvorby a podpora médií uvádzame len ako príklady oblastí, v ktorých môžu nadácie slúžiť pre blaho občanov. Jednako však narážajú nadácie, ktoré chcú pôsobiť vo viac ako jednom členskom štáte, alebo darcovia, ktorí chcú pre dobrú vec darovať peniaze mimo svojej krajiny, na bariéry. Lebo dobročinnosť sa automaticky neuznáva všade. Často sú potrebné nákladné a časovo náročné postupy na uznanie nadácie a občianskoprávne a daňové prekážky sa nedajú zvládnuť bez intenzívneho (právneho či daňového) poradenstva. Zdroje, ktoré sa naň musia vynaložiť, už potom nie sú k dispozícii na dobročinné účely.

Komisia predložila 8. februára 2012 návrh na vytvorenie štatútu európskej nadácie, ktorý by mal odstrániť existujúce obmedzenia, uľahčiť cezhraničné aktivity nadácií a zjednodušiť presun darovaných prostriedkov. Nový štatút nadácií by mal existovať popri nariadeniach jednotlivých štátov a mal by sa presadzovať a kontrolovať úpravou existujúcich štruktúr. Európska nadácia (FE) by mala pôsobiť najmenej v dvoch členských štátoch a vlastniť minimálne imanie vo výške 25 000 EUR. Zavedením minimálnych noriem, okrem iného v oblasti transparentnosti, zodpovednosti, registrácie, dohľadu a auditu by sa FE mala stať určitou značkou kvality pre občanov aj darcov. V daňovej oblasti by sa mali automaticky a bez skúšky porovnateľnosti uplatňovať tri rozsudky Európskeho súdneho dvora, prípadne ich zásady týkajúce sa nediskriminačného zdaňovania zahraničných nadácií v budúcnosti.

Spravodajkyňa podporuje návrh Komisie a chcela by vyslať jasný signál členským štátom, aby čo najrýchlejšie implementovali štatút európskej nadácie. Spravodajkyňa v tejto súvislosti vyzdvihuje dôležitosť trvácnosti a životaschopnosti FE, a tiež význam účinného dohľadu v záujme posilnenia povesti FE a dôvery v ňu.

Zasadzovala sa o to, aby Výbor pre kultúru mohol ako „tlmočník“ občanov poskytnúť popri gestorskom Výbore pre právne veci stanovisko s odporúčaniami k tejto tematike. Dôrazne poukazuje na výhody, ktoré vyplývajú z vytvorenia štatútu pre viaceré zúčastnené strany:

- Pre občanov: odstránením nákladných bariér cezhraničného pôsobenia nadácií by bolo k dispozícii viac peňazí na realizáciu dobročinných cieľov.
- Pre darcov: cezhraničné dary by priniesli nižšie náklady a nižšie administratívne výdavky, darcovia by sa mohli orientovať podľa FE ako podľa značky kvality.

- Nadácie by mali prospech z väčšej právnej istoty na základe konečného zoznamu dobročinných cieľov, ktoré sa z právneho a daňového hľadiska vzájomne uznávajú, ako aj z nižších administratívnych nákladov a nákladov na poradenstvo, a mohli by tak lepšie viazať a presúvať zdroje a skúsenosti, využívanie FE ako značky kvality by mohlo stimulovať viac cezhraničných aktivít a darov.
- Pre členské štáty: napriek úspornému tlaku by bolo v budúcnosti k dispozícii viac prostriedkov na dôležité oblasti, ako sú vzdelávanie, výskum, sociálna séra, zdravotníctvo, kultúra a životné prostredie.

## VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

<b>Dátum prijatia</b>	23.4.2013
<b>Výsledok záverečného hlasovania</b>	+: 25 -: 0 0: 0
<b>Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní</b>	Zoltán Bagó, Lothar Bisky, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Mary Honeyball, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Emilio Menéndez del Valle, Marek Henryk Migalski, Katarína Neveďalová, Doris Pack, Chrysoula Paliadelí, Monika Panayotova, Gianni Pittella, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Hannu Takkula, László Tőkés, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Milan Zver
<b>Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní</b>	Ivo Belet, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Seán Kelly